

ธรรมวิภาค

โดย...พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระราชพรหมยาน

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย และบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรทั้งหลาย วันนี้ก็มาอ่านธรรมวิภาคกันอีก

ธรรมวิภาคนี้อยู่ในหลักสูตรของนักธรรมตรีที่สมเด็จพระญาณวโรรส ทรงรวบรวมมาจากพระไตรปิฎก

สำหรับเล่มนี้ก็ว่ากันถึงหมวด ๔ ตามเดิม หมวด ๔ นี้ยังไม่หมด

หมวด ๔ ในข้อนี้ท่านเรียกว่า ปธานะ หรือว่าปธาน แปลว่าความเพียรมีอยู่ ๔ อย่าง คือ

๑. สังวรปธาน เพียรระวังไม่ให้บาปเกิดขึ้นในสันดาน

๒. ปหานปธาน เพียรละบาปที่เกิดขึ้นแล้ว

๓. ภาวนापธาน เพียรให้กุศลเกิดขึ้นในสันดาน

๔. อหุรักษापธาน เพียรรักษากุศลที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อม

ความเพียร ๔ อย่างนี้เป็นความเพียรที่ชอบ ควรประกอบให้มีในตน ท่านว่าอย่างนั้นนะ

อันนี้ความจริงที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ทุกข้อนี้ใครปฏิบัติได้ ก็เป็นอรหันต์ทั้งหมด

ไม่ว่าธรรมขององค์สมเด็จพระสุตต จะกล่าวมาตอนไหนก็ตาม ถ้าปฏิบัติให้ถึงขั้นอรหันต์หมด

รวมความที่ท่านเรียนปฏิบัติ ฟังหรืออ่านปฏิบัติของพระอรหันต์ คือคุณธรรมที่ทำให้บุคคลให้เป็นพระอรหันต์ แต่ถ้าท่านเอง แม้แต่เป็นคนเข้าถึงไตรสรณาคมน์ไม่ได้ ก็ควรจะภูมิใจเมื่อเวลาที่เราไปนอนอยู่ในนรก ให้ถือว่าสมควรแล้วที่เราจะลงอเวจีมหานรก

สังวรปธาน

เพียรระวังไม่ให้บาปเกิดขึ้นในสันดาน ระวังอย่างไรละ...?

พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ว่า

"มโนปุพพังคมา ธัมมา มโนเสฏฐา มโนมยา"

"ธรรมทั้งหลายมีใจเป็นหัวหน้า มีใจประเสริฐสุด สำเร็จด้วยใจ"

การระวังก็ระวังใจตัวเอง อย่าให้ใจมันเข้าไปคบในความชั่ว ถ้าเขาจะบอกว่าความชั่วมีอะไรก็โน่น

๑. โลภะ...ความโลภ

๒. โทสะ...ความโกรธ

๓. โมหะ...ความหลง

ความชั่วในที่นี่ ก็เพราะจิตเราเข้าไปคบกับ สังโยชน์ ๑๐ ประการ เห็นไม้หละ

สังโยชน์ ๑๐ ประการนั้น ถ้ายังข้องอยู่ในจิตของเรา แสดงว่ามันชั่ว มันเป็นความชั่ว จงระวังอย่าให้สังโยชน์ ๑๐ ประการ มันเข้ามาเกาะติดในจิตของตน สังโยชน์นี้ได้กล่าวมาแล้วในเล่มก่อน ที่นี้เราก็ระวังไว้ กันมันไว้ถ้าอะไรมันจะเกิดขึ้น ตัวที่เกิดขึ้นก็คือตัว...ตัณหา

สังโยชน์ นี้จะเกิดขึ้นมาได้ก็อาศัยที่เรามี ตัณหา คือ ความอยาก

กามตัณหา สิ่งใดที่เป็นความชั่วความระยำ มันไม่มีแสวงหาให้มันเกิดขึ้น ที่มีอยู่แล้วให้มันทรงตัว มันจะสลายตัวตั้งมันเข้าไว้ นี่ความชั่วอย่างนี้ หากถ้าเราต้องการกันความชั่ว มีอะไรบ้าง...?

มรรคปฏิบัติ คือ มรรค ๘ ย่นย่อลงมาเหลือ ๓ คือ

๑. ทรงศีลให้บริสุทธิ์

๒. ทรงสมาธิจิตให้ทรงเป็นฌาน ไว้เป็นปกติ คำว่าฌาน จะไม่ว่างจากจิต

๓. ใช้ปัญญาพิจารณาเห็นตามความเป็นจริง ยอมรับนับถือกฎของความเป็นจริงอย่าฝืน เเท่านี้พอ เเท่านี้พอนะขอรับ

ปหานปธาน

เพียรละบาปที่เกิดขึ้นแล้ว กันอย่าให้อารมณ์ของสังโยชน์ ๑๐ ประการ มันเกิดขึ้น หรือว่าอย่างเลวที่สุด ต่ำกว่าที่สุด ระวังอย่าให้นิเวศน์ ๕ ประการ มันเกิดขึ้นกับใจ

แค่ระวังนิเวศน์ นี้ก็ยังไม่สมควร ระวังนิเวศน์ นี้มันทรงแค่ฌาน ยังไปนรกนี้ได้สบาย ต้องระวังอย่าให้สังโยชน์ ๑๐ ประการมันเกาะใจ

ปหานปธาน ถ้าสังโยชน์ ๑๐ ประการมันเกาะอยู่แล้วนะ ตัดมันโยนทิ้งไปเสียด้วยมรรคปฏิบัติ คือ ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา ต่อ มรรค ๘ ก็ยังไม่ถึง เอาศีลให้มันตั้งอย่างไรๆ คุณศีลเข้าไว้ เมื่อศีลทรงตัวดีแล้ว สมาธิจุดใดจุดหนึ่งตั้งให้มันมั่นคงมา ๔ เป็นเรื่องเล็ก

เรื่องฌาน ๔ ฌาน ๘ มันไม่ใช่ของหนักของหนาสำหรับคนที่ตั้งใจจริงอย่าบอกมันยุ่งมันยากมันลำบาก ไอนั้นเรามันเลวต่างหาก ทำไมแค่กำหนดรู้ลมหายใจ ทรงคำภาวนาทรงความดีที่เราทรงไม่ได้หรือ จะต้องไปเพียรหาคนที่ไหนมันอยู่ที่ใจของเรา

วิธีการปฏิบัติสอนกันมาแล้วทุกอย่าง ถ้าทำแค่ฌานโลกก็ไม่ได้แล้วจะได้อะไร

ภาวนาปธาน

เพียรให้กุศลเกิดขึ้นในสันดาน มันก็ไม่มีอะไรนี่หนอ

สัพพะปา ปัสสะ อกรรมัง

ความชั่วทั้งหมดเราไม่ทำ ทำความดีทุกอย่างให้มันเกิดขึ้น

ความดีก็รู้อยู่แล้วว่ามีอะไรอยู่บ้าง ทำให้มันเกิดขึ้น ความดีมีอะไร

๑. พระโสดาบัน

๒. พระสกิทาคามี

๓. พระอนาคามี

๔. พระอรหันต์

มีเท่านี้ไม่ยากแต่ตัดสังโยชน์ ๓ ข้างหน้ามันออกไปมันก็สามารถเป็นพระโสดาบันกับสกิทาคา ได้ การเป็นพระอนาคามีก็ไม่เห็นจะยากอะไร ไอ้คนมันสกปรกกันตันไปเห็นว่าสะอาด คนไม่สวยก็เห็นว่าสวย อารมณ์จิตเลวๆ อย่างนี้มัน มันมีในสันดาน มันก็เลวเกินไป

เราก็ไม่ยอมรับนับถือมันเสียก็แล้วกัน ตัดสังโยชน์ ๕ ตัวเดียว คนรวยตายไหม...? คนขี้โกงตายไหม...? คนยึดถืออันนั้นเป็นเราเป็นเรานั้นกูนี่ของกู ตายไหม...? ตาย

อารมณ์อย่างนี้มันเป็นอารมณ์ของความชั่วก็โยนมันทิ้งไป

๑. ความโลภเกิดขึ้นตัดด้วยทาน

๒. ความโกรธเกิดขึ้นตัดด้วยศีล หรือเมตตา

๓. ความหลงเกิดขึ้นตัดด้วยปัญญา แสวงหาความจริง อย่าโกหกตัวเองอย่าหลอกหลอนตัวเอง
หมดเรื่อง

อนุรักษ์หาปธาน

เพียรรักษากุศลที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อม เมื่อกำลังใจมั่นดีแล้วนี้ มีทานประจำจิต ตัดทาน ตัดโลก เมตตา ความรัก กรุณาความสงสารประจำจิต มีอารมณ์เย็น รักษามั่นไว้ซี้ แล้วความฉลาดที่รู้เท่าตามความเป็นจริง อย่าไปเกาะจันทร์ ๕ ร่างกายมันแก่ได้ มันตายได้ มันไม่ทรงศีล เกาะมันทำไม

เท่านี้ก็พออธิบายมากละ เรื่องเล็กๆ ไม่เห็นมันยาก มันของกระจุกกระจิมของเด็กๆ นี้อย่างนี้เรื่องเล็กมาก

รวมความว่าทำความเพียร ๔ อย่างนี้ เพียรเข้าไว้มันเป็นความเพียรที่ดี ต้องประกอบให้มีเป็นปกติ ถ้าเป็นคนแล้วต้องประกอบให้มีเป็นปกติอยู่ในตน ถ้าไม่อย่างนั้นเราจะกลับมาเกิดเป็นคนอีกแสนนาน กลับไปเกิดเป็นสัตว์นรกมันดีนักหรือเอาเท่านี้พอ ต่อไป

อธิษฐานธรรม

คือ ธรรมที่ควรตั้งไว้ในใจ ๔ อย่าง เอาละตัวนี้ดีแน่ มี ๔ อย่าง คือ

๑. ปัญญา...รอบรู้ในสิ่งที่ควรรู้

๒. สัจจะ...ความจริงใจ คือประพฤตีสั่งใดก็ให้ได้จริง ไซ้มียะ

๓. จาคะ...สละสิ่งที่ เป็นข้าศึกกับความจริงใจ มีจาคะมันเป็นอย่างนี้

จาคะ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านบอกว่ามี จาคะตัวเดียวก็ไปนิพพานได้ เห็นมัยท่านเป็นพระเจ้าแผ่นดิน เป็นคนมีศักดิ์ศรีใหญ่

แต่ว่าพอใจในเรื่องนิพพาน ท่านเป็นนักเสียสละว่าตัวเดียวไปนิพพานได้

มาเทียบกับอาตมาอยู่ ๓ วาระ แต่อาตมาไม่ได้เทียบกับท่านละ และก็เห็นด้วยแต่ถึงอย่างนั้นก็ตาม ก็ได้กันอยู่ถึง ๓ วาระ

๔. อุปสมะ...ความสงบใจจากสิ่งที่ เป็นข้าศึกกับความสงบ แม้ง่าย ๆ ปัญญารอบรู้ในสิ่งที่ควรรู้ ไม่ต้องไปรู้อะไรมากแล้ว

ฟังคำพระสารีบุตรท่านแนะนำ หรือฟังคำ พระพุทธเจ้าท่านสอน นี้ของพระพุทธเจ้าท่านไม่ใช่ของอาตมา มีพราหมณ์ มาถามปัญหาท่านหลาย ๑๐ กิเลส ถามว่ากิเลสอย่างนี้ อย่างนี้ อย่างนี้ ตัดด้วยอะไร...?

ท่านบอกว่า ตัดด้วยความไม่สนใจในรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เห็นว่า รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ มันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ...แค่นี้แหละ

ท่านแก้ตัวเดียว นี้ก็ตัดอย่างพระสารีบุตร ท่านแนะนำ บอกพระ

พระถามว่า "ผมเป็นปุถุชน ต้องการจะเป็นพระโสดาบัน จะทำอย่างไร...?"

ท่านบอกว่า ต้องพิจารณาจันทร์ ๕ ที่ว่ารูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ มันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา

พระถามว่า "เป็นโสดาบันแล้ว ผมจะเป็นสกิทาคามีทำอย่างไร...?"

ท่านบอกว่า "เอาไอ้ไหนแหละ ก็เห็นว่ารูปร่าง เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ไม่ใช่เรานั้นแหละ"

ท่านถามว่า "เมื่อเป็นสกิทาคามีแล้ว จะเป็นอนาคามีแล้วทำอย่างไร...?"

ท่านบอกว่า "ตัดตัวเดียวนั้นแหละ ไอ้รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ นั้นละ จิตละเอียดลงมันก็เป็นอนาคามี ไอ้ตัวรักมันจะมาจากไหน ตัวโกรธมันจะมาจากไหน...?"

ท่านถามต่อไปว่า "เมื่อเป็นอนาคามีแล้ว ตัดแบบไหนทำอย่างไรจะเป็นอรหันต์...?"

พระสารีบุตร ท่านก็บอกว่า

"คุณก็ไอ้รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ถ้าคุณเห็นว่ามันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา แล้วกิเลสตัวไหน

มันจะมีละ หมดก็เป็นอรหันต์

พระถามต่อไปว่า "เมื่อเป็นอรหันต์ ยังไข้อยู่เพื่อความอยู่เป็นสุข...?"

เห็นมัยไม่ต้องไปว่าให้มันป่วนเปี้ยวๆ อยู่หรือกพระไตรปิฎกตั้ง ๔๕ เล่ม ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้น จำ
ได้ทีไหน

ที่พระพุทธเจ้าทรงสอน อ้อมไปอ้อมมากก็เพื่อให้ใช้ปัญญาเห็นว่าชั้น ๕ นี่มันไม่เป็นสธนะ มันไม่เป็นที่
พึงเกาะชั้น ๕ ก็ชื่อว่าเกาะความทุกข์ แล้วเกาะมันไม่ติดด้วย มันหนุ่มมันสวไม่ยากให้มันแก่ มันก็แก้ร่าง
กายดี ๆ ไม่ยากให้มันป่วย มันก็ป่วย ผลที่สุดไม่ยากให้มันตาย มันก็ตาย เกาะมันติดทีไหนละไม่ติดเป็นอัน
ว่าใช้ปัญญาพิจารณาชั้น ๕

คือรอบรู้ในสิ่งที่ควรรู้อันนี้แค่ชั้น ๕ พอ รู้ว่าชั้น ๕ มันเป็นธาตุ ๔ เข้ามาประชุมกัน มีอากาศธาตุ วิทยญาณ
ธาตุ เข้ามาประสมเดียวกับมันก็พัง เราคือจิตอยู่ไม่ได้ก็ต้องเปิด

ถ้าทำไม่ดีก็ลงนรกไปทำดีหน่อยเกิดเป็นมนุษย์ทำดีมากอีกนิดเป็นเทวดา ทรงจิตมันคงหน่อยก็เป็นพรหม
ถ้าดีถึงที่สุด จิตบริสุทธิ์เราก็ไปนอนเอกเขนกในนิพพานสบาย

ปัญญาเขาใช้กันตรงนี้ไม่เห็นมีอะไรนี้ แล้วนี่โอโฮ...นี่ถ้านักเรียนนักธรรมตรีได้นักธรรมตรีมาอ่าน ฟังแน่
เพราะว่าถ้อยคำนี้เอาตมาไปสอนก็สอบตก ก็ตกนะซิคุณ ก็พวกคุณเรียนแค่ผิว ๆ มันก็ตกไป แต่ว่าสอบได้จาก
สนามหลวง ถ้ามานสอบกับพระพุทธเจ้าก็ตกอีก

เพราะว่า พระพุทธเจ้าท่าน ต้องการอย่างนี้แล้วไปเรียนกันแค่นั้นมันก็พัง ถึงได้สึกกันมาเป็นขโมยขโจร
กันมาก ดีไม่ดีเป็นพระก็ยังรำรวยกันอีก เมาลาก เมายศ เมาสรรเสริญ เมาสุข ทะนงตนว่าฉันเป็นนั่น ฉันเป็น
นี่นั่นละคบเอานรกเข้าไว้

สัจจะ...ความจริงใจ คือ ประพฤติสิ่งใดก็ให้ได้จริงมันจริงเสียอย่างมันได้หมดทั้ง ศีล สมาธิ ปัญญา เอา
แค่นี้

จาจะ...สละสิ่งที่เป็นข้าศึกกับความจริงใจ หมายความว่าใจเรามันจริงว่าจะไปนิพพาน เราต้องการตัด
สังโยชน์ ๑๐ ประการ ถ้าหากว่าอะไรมันยื่นหน้าเข้ามาบอกว่า

"อย่าตัดเลยพ่อคุณ ลูกสาวสวย ๆ ชาวบ้านเขามีตั้งเยอะ ใจหนูรูปหล่อมีตั้งเยอะ แต่งงานเสียก่อนเดี๋ยว
จะไม่รู้รสรสชาติแห่งกามารมณ์"

นี่เขานิยมชมชอบกันนะว่ามีเมียมีผัวมีลูกมีเต้านมดี มีคนสืบสายโลหิต นั่นนะความระยำมันเข้ามา แทรก
จิตโยนมันทิ้งไป

ตั้งใจไว้เฉพาะว่าสังโยชน์ ๑๐ ประการ มันเป็นเรื่องเล็กสำหรับเรา จะทำหั้นมันให้แหลกไป เท่านั้นพอ

อุปสมะ...สงบใจจากสิ่งที่ เป็นข้าศึกแห่งความสงบก็ได้แก่การทรงฌานสงบมันพอทีไหนละ ผลของมันไหล
จะให้สงบใจจากสิ่งที่ เป็นข้าศึกแห่งความสงบ ก็หมายความว่าตัดกิเลสทั้งหมดให้มันเป็นสมุจเฉทปหาน มอง
หน้ารำคาญเข้าไว้มันมาหรือเปล่า มองหน้าโลกะความโลกะเข้าไว้มองหน้าโทสะความโกรธมองหน้าโมหะความหลง
อย่าให้มันไหลมา ไหลยับบีบพันบีบตัดให้ขาด รากะมาเอากายคตานุสสติ อสุภะกรรมฐาน สักกายทิฏฐิ สาม
อย่างฟาตกระบาลบังลงไปให้มันตายไปเลย

โลภะ มาเอาทานทุ่มบังเข้าไปมันก็ตาย

โทสะ มาเอาเมตตากฤษณาสงสารตีเป้งเข้าไป หมดสลบตาย

โมหะ ความหลงมาปัญญาแหง่บู้บั้งทั้งหมด

เหมือนระเบิดนิวเคลียร์ง่ายไม่ยาก ถ้าคนมันจริงเสียอย่างมันไม่มีอะไรจะยาก โอโฮต่อนี้ไป เจอะของจริง

เสียอีกแล้ว เอาเรื่องนั้นหมดไปต่อไปนี่ไปคุยถึง...อิทธิบาท ๔

อิทธิบาท คือคุณเครื่องให้สำเร็จความประสงค์ มี ๔ อย่าง แม้มีสำคัญๆ ตัวนี้ตัวสำคัญที่สุด เราอยากจะเป็นอรหันต์วันนี้ก็ทำได้

ความเป็นพระอรหันต์เป็นของไม่ยาก ไม่ต้องลงทุน ถ้าเป็นพระกัณฑ์ลงทุนมาก อรหันต์ไม่ต้องลงทุนอะไรเลย

ใช้กำลังใจนิดเดียวง่าย ๆ ฮีแล้วคนเขียนนี่เป็นหรือเปล่านี้ อย่าไปนึกว่าเป็นพระอรหันต์เข้านะ ถ้าท่านที่เป็นพระอรหันต์จริง ท่านบอกว่ายาก ไอ้คนที่มันว่าอะไรง่ายมันไม่ได้อะไรหรอก คุณอย่าเอาอย่างนี้นะ เอาอย่างพระพุทธเจ้า คุณเอาอย่างนี้จะก้อคุณไม่ได้ดี อย่าไปถือปฏิบัติทางของอาตมา จงถือปฏิบัติทางของพระพุทธเจ้า เป็นสำคัญคนเขียนยังไม่มีความดี เท่าหนึ่งในหลายแสนล้านของพระพุทธเจ้า เวลานี้เรากำลังนั่งกินบุญพระพุทธเจ้าอยู่

เมื่อกินบุญท่าน พระพุทธเจ้าท่านเลี้ยงเรา เราจงอย่าเนรคุณพระพุทธเจ้า เป็นการฝ่าฝืนพระธรรมวินัย เอาละอย่าทำหน้าด้าน แล้วจงอย่าทำใจด้าน คนหน้าด้านไม่เป็นไร ใจด้านแย่มาก เรามานั่งดูอิทธิบาท ๔ พระพุทธเจ้าบอก

"ธรรมะข้อนี้เป็นแก้วสารพัดนึก"

จะนึกอะไรมันได้ทุกอย่างนะ ฮีท่องไว้ด้วยนะแก้วสารพัดนึก "ฉันทะ วิริยะะ จิตตะ วิมังสา ท่องไว้ ทว่าท่องเฉยๆ ไม่ทำมันก็แบบนกแก้วนกขุนทอง ต้องทำคือ

๑. ฉันทะ...พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น รักอะไร รักความเป็นอรหันต์

๒. วิริยะ...เพียรประกอบสิ่งนั้นในบรรลุให้ได้ การเป็นอรหันต์มีอะไร นอนสบาย ไม่รักผู้หญิง ผู้ชายไม่รักผู้หญิง ผู้หญิงไม่รักผู้ชาย ก็นอนเป็นสุข ถ้ารักเข้าใจก็ไม่สบายมือก่ายหน้าผา

คู่รักก็ไปเดินคู่กับใครที่ไหนไม่รู้

ดีไม่ดีเขาไปเดินกับพี่น้อง เขาหนอยแน่หว่าไปรักคนอื่นเสียได้ ใจมันก็วุ่นวายนะซี เป็นอันว่าเราพอใจอะไร...?

ถ้าเป็นฆราวาส พอใจในความร่ำรวย ตั้งหน้าตั้งตาประกอบกิจการนั้นด้วยดีจืดแล้วก็จ้อ จ้อแล้วจับ จับแล้วก็ดิ่งมัดมันให้แน่น ถ้าเป็นพระเป็นอุบาสกอุบาสิกายึดศีลมันให้แน่นบั้ง ยึดศีลแน่นก็ยังไม่ดีลงนรกได้ผลอนิดเดียวยึดฉันทสมาบัติ ใจมันคงมีอารมณ์หนักหน่วงสบายหรือยังไม่ดี พระเทวทัตได้อภิญญาโลกีย์ยังลงนรกไม่เป็นเรื่อง พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น คือ ความเป็นอรหันต์

ความเป็นอรหันต์ เขาทำอย่างไร เขาตัดสังโยชน์ ๑๐ ประการ ดูเอาข้อที่ ๒ วิริยะในเมื่อพอใจแล้ว ประกอบสิ่งนั้นๆ ให้มันทรงตัว

มีความเพียรต่ออุปสรรคทุกอย่าง จิตมันเคยแล้ว ตัดความเลวทิ้งไปเป็นท่อนๆ ตัดตรงไหน...?

สักกายทิฏฐิ เมาในตัวตน

วิจิกิจฉา สงสัยในคำสอนของพระพุทธเจ้า

สีลัพพตปรามาส รักษาศีล ไม่จริงโยนทิ้งมันไปสับให้ละเอียดเป็นสามท่อนอย่าให้เหลือ

กามฉันทะ พอใจในรูป เสียง กลิ่น รส และ สัมผัส

มองดู พุทโธเอ๊ย รูปที่สวยงามๆ เดียวก็โทรมเหี่ยวแห้งไปตามๆ กัน จะไปรักมันทำหอกอะไรไม่ได้เรื่อง

ปฏิบัติ ขอบโกรธ ไอ้โกรธนี่มันดีนะ จะนั่งแข่งชกหักกระดูกชาวบ้านชาวเมืองเขาที่กลั่นแกล้ง ไอ้เขาก็แก่ไปทุกวันตายทุกวัน ไอ้คนแข่งก็แก่ไปทุกวันตายไปทุกวัน ไม่ดี โยนทิ้งมันไป

รูปฌาน อรูปฌาน การถือตัวถือตนกัน มีจิตฟุ้งซ่านติดอยู่ในมนุสสโลก เทวโลก พรหมโลก โยนทิ้งไป ฉันทองการอย่างเดียวคือ พระนิพพานนะ อะไรมาขวางหน้าฉันท

กามฉันทะ ขวาทหน้า ฉันทพาดพินมันด้วย กายคตานุสสติ อสุภะกรรมฐาน สักกายทิฎฐิ

โลภะมาขวางหน้า ฉันทฟังฉันทพินเรอด้วย ทานการบริจาค

โทสะ มาขวางหน้า ฉันทพินนายเสียด้วย อำนาจเมตตาและภาวนา

โมหะ มาขวางหน้า ฉันทใช้ปัญญาพินพิบด้วยความคมกล้าของจิต เท่านั้นต่อสู้กับมันทุกอย่าง อย่าไปสนใจกับร่างกาย ปฏิบัติความดีตายให้มันตายไป

๓. จิตตะ...เอาใจฝึกฝึกในสิ่งนั้นไม่วางภาระ หมายถึงจิตทรงฌานนะชิ จิตทรงฌานสมาบัติ ที่บอกแล้วว่าฌานนะให้มันอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก

ไถ้การไปนั่งหลับตาเข้าฌานนะ มันไถ้ลันรก ไถ้ลนนิพพาน ไถ้ลนสวรรค์

คำว่า ฌาน คือ ชิน จิตติดอยู่ในอารมณ์ของความชินของความคิด ที่เราตั้งใจไว้ให้มันเป็นปกติอยู่ตลอดวัน วันทั้งวัน คินทั้งคิน ถ้ายังตื่นอยู่ จิตอย่าให้คลายจากฌานสอนมาแล้วนี้

๔. วิมังสา...มันติตรองพิจารณา เหตุผลในสิ่งนั้นใช้ปัญญาเป็นเครื่องพิจารณาเหตุ พิจารณาผล คืออย่าทำอะไรแบบโง่ๆ

พระพุทธเจ้าท่านสร้างปัญญาให้ ยังไม่รับฟังยังไม่รับปฏิบัติ นี่เป็นอันว่าคำสอนขององค์สมเด็จพระทรงแสวสดี ถ้าท่านอยากจะเป็นอรหันต์ ละก้อว่า อิทธิบาท ๔ ประการ ให้มันครบ

ถ้าขาดข้อใด ข้อหนึ่งลงเวจ้แน่ ทำไม่ถึงว่าอย่างนั้น ลงโทษสูงเกินไถ้เกรงใจนะ ถ้าไม่เกรงใจ ก็จะไม่บอกว่าคุณจะต้องไปรอบรรจุ ที่โลกันต์มหานรกก่อน

เพราะอยู่ในเขตศาสนาขององค์สมเด็จพระชินวรมานั่งเอาเปรียบชาวบ้านเขาให้เขายกมือไหว้เขาคิดว่าเราดี เราไม่มีดีให้เขา เราก็ลงนรกนะชิ

เป็นอันว่า สำหรับฉบับนี้ พอกันเพียงเท่านั้นนะ

เพราะเวลาที่อาตมาปฏิบัติ ก็ปฏิบัติแบบนี้ แต่คุณอย่าคิดนะว่าอาตมานี้เป็นพระอรหันต์ ไม่เคยบอกเพราะเป็นอะไรไม่สำคัญเพราะเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระภาควันต์ มาสอน ไม่ใช่คิดขึ้นเอง

สำหรับวันนี้หน้ากระดาษหมดแล้ว ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ ขอความดีสำเร็จมรรคสำเร็จผล จงมีแก่บรรดาท่านทุกคนที่มีความปรารถนาดี รักพระพุทธเจ้า...สวัสดี